

ГРАД НИШ – СКУПШТИНА ГРАДА НИША

**ПЛАН ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ
НАСЕЉА ГОРЊА ТРНАВА
НА ПОДРУЧЈУ ГО ЦРВЕНИ КРСТ**

- МАТЕРИЈАЛ ЗА РАНИ ЈАВНИ УВИД -

Ниш, 2019. година

**ГРАД НИШ
СКУПШТИНА ГРАДА НИША**

**ПЛАН ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ
НАСЕЉА ГОРЊА ТРНАВА
НА ПОДРУЧЈУ ГО ЦРВЕНИ КРСТ**

- МАТЕРИЈАЛ ЗА РАНИ ЈАВНИ УВИД -

**НАРУЧИЛАЦ ПЛАНА
ГРАД НИШ**

**НОСИЛАЦ ИЗРАДЕ ПЛАНА
ГРАДСКА УПРАВА
СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА ПЛАНИРАЊЕ И ИЗГРАДЊУ ГРАДА НИША**

ОБРАЂИВАЧ ПЛАНА

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЗАВОД ЗА УРБАНИЗАМ НИШ

Руководилац израде Плана,

Директор,

**Александра В Милошевић, дипл.инж.арх.
лиценца број 200 0967 07**

мр Мирољуб Станковић, дипл.инж.арх.

Ниш, 2019. година

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ
ЗАВОД ЗА УРБАНИЗАМ НИШ

На изради Плана детаљне регулације насеља Горња Трнава, на подручју ГО Црвени
Крст, учествовали су:

НОСИЛАЦ ИЗРАДЕ ПЛАНА:

Град Ниш, Граска управа града Ниша,
Секретаријат за планирање и изградњу

ОБРАЂИВАЧ ПЛАНА:

ЈП Завод за урбанизам Ниш

ОРГАНИЗАЦИЈА И СПРОВОЂЕЊЕ ЈАВНОГ УВИДА:

Град Ниш, Граска управа града Ниша,
Секретаријат за планирање и изградњу

РУКОВОДИЛАЦ ИЗРАДЕ ПЛАНА:

Александра В МИЛОШЕВИЋ, дипл.инж.арх.

СТРУЧНИ ТИМ:

Урбанизам:

Александра В МИЛОШЕВИЋ, дипл.инж.арх.
Татијана ВАСИЉЕВИЋ, дипл.инж.грађ.

Саобраћај:

Слободан МИЦИЋ, дипл.инж.грађ.
Славица СТЕФАНОВИЋ, дипл.инж.грађ.

Инфраструктурне мреже и објекти:

Ивица ДИМИТРИЈЕВИЋ, дипл.инж.ел.
Милан МИЛОСАВЉЕВИЋ, дипл.инж.маш.
Весна СТОЈАНОВИЋ, дипл.инж.грађ.

Геодезија и аналитика:

Зорица ГОЛУБОВИЋ, инж.геодезије

Директор,

мр Мирољуб Станковић, дипл.инж.арх.

С а д р ж а ј

ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ.....	1
А. ТЕКСТУАЛНИ ДЕО	
1. ОСНОВЕ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНА	
1.1. ПРАВНИ И ПЛАНСКИ ОСНОВ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНА	2
1.1.1. Правни основ	2
1.1.2. Плански основ	2
1.2. ГРАНИЦА ПЛАНА И ОБУХВАТ ГРАЂЕВИНСКОГ ПОДРУЧЈА.....	2
1.3. ОБАВЕЗЕ, УСЛОВИ И СМЕРНИЦЕ ИЗ ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНАТА ВИШЕГ РЕДА	2
1.3.1. Извод из Просторног плана административног подручја града Ниша 2021.	2
2. ОПИС ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА, НАЧИН КОРИШЋЕЊА ПРОСТОРА И ОСНОВНИХ ОГРАНИЧЕЊА	
2.1. АНАЛИЗА ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА.....	8
2.1.1. Методологија	8
2.1.1.1 Анализа природно – географских услова.....	8
2.1.1.2 Историографија	8
2.1.1.3 Статистичко – демографска метода.....	9
2.1.2. Постојеће грађевинско подручје и стање коришћења простора.....	9
2.1.3. Имовинско-правни статус	9
2.1.4. Објекти и површине јавне намене	9
2.1.5. Објекти и површине осталих намена	9
2.1.6. Трасе, коридори и регулација саобраћајница	9
2.1.7. Мреже јавне комуналне инфраструктуре	10
2.1.8. Евидентирани и заштићени објекти, споменици културе и природне и амбијенталне целине	10
2.1.9. Јавно и друго зеленило	10
3. ОСНОВНА КОНЦЕПТУАЛНА ПЛАНСКА РАЗВОЈНА РЕШЕЊА	
3.1. ОПШТИ ЦИЉЕВИ ИЗРАДЕ ПЛАНА	10
3.2. ПЛАНИРАНА ПРЕТЕЖНА НАМЕНА ПОВРШИНА	12
3.2.1. Оријентационо предвиђено грађевинско подручје	12
3.2.2. Површине јавне намене	12
3.2.3. Остале намене.....	13
3.3. ПРЕДЛОГ ОСНОВНИХ УРБАНИСТИЧКИХ ПАРАМЕТРА.....	14
3.3.1. Јавне службе	14
3.3.2. Култура и информисање.....	14
3.3.3. Комуналне делатности-гробље	14
3.3.4. Спорт и рекреација.....	14
3.3.5. Становање	15
3.3.6. Зелене и слободне површине	15
3.3.7. Оријентационо планирани капацитети мрежа инфраструктуре	15
3.4. ПРОЦЕНАТ ПЛАНИРАНЕ БРУТО РАЗВИЈЕНЕ ГРАЂЕВИНСКЕ ПОВРШИНЕ	15

4. ОЧЕКИВАНИ ЕФЕКТИ ПЛАНИРАЊА У ПОГЛЕДУ УНАПРЕЂЕЊА НАЧИНА КОРИШЋЕЊА ПРОСТОРА

Б. ГРАФИЧКИ ДЕО

Изводи из Просторног плана административног подручја града Ниша 2021.

1. Извод из Рефералне карте бр.1
Намена простора Р 1:25 000
2. Извод из Рефералне карте бр.2
Мрежа насеља, центара, јавних служби и саобраћаја Р 1:25 000
3. Извод из Рефералне карте бр.3
Водопривредна, енергетска и телекомуникациона инфраструктура Р 1:25 000
4. Извод из Рефералне карте бр.4
Туризам и заштита простора Р 1:25 000
5. Извод из Рефералне карте бр.5
Карта спровођења Р 1:25 000
6. Планирана претежна намена површина Р 1:5 000

ПЛАН ГЕНЕРАЛНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ НАСЕЉА ГОРЊА ТРНАВА НА ПОДРУЧЈУ ГО ЦРВЕНИ КРСТ

- МАТЕРИЈАЛ ЗА РАНИ ЈАВНИ УВИД -

ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ

План генералне регулације насеља Горња Трнава, на подручју ГО Црвени Крст, у даљем тексту: "План", ради се на основу Одлуке о изради Плана генералне регулације насеља Горња Трнава, на подручју Градске општине Црвени Крст ("Сл.лист града Ниша", бр.127/2018) - у даљем тексту: Одлука о изради.

План се израђује за део подручја у обухвату Просторног плана административног подручја Града Ниша 2021. ("Службени лист Града Ниша", бр.45/11) на основу иницијативе Главног урбанисте Града Ниша бр. 4-45/2018-02 од 22.11.2018.године, односно на основу Програма развоја Града Ниша за 2018.годину ("Службени лист града Ниша", бр.138/17), поглавље "2.1. Студијска, урбанистичка и планска документација - уређење простора".

ПРЕЛИМИНАРНИ ОБУХВАТ ПЛАНА ЈЕ 88ha.

Циљ израде Плана је дефинисање детаљне намене земљишта по целинама и зонама; попис парцела и опис локација за јавне површине, садржаје и објекте; трасе и капацитете за саобраћајну, енергетску, комуналну и другу инфраструктуру; мере заштите културно-историјских споменика и заштићених природних целина; локације за које се обавезно израђује урбанистички пројекат или расписује конкурс, као и утврђивање правила уређења и правила грађења по зонама и целинама.

План представља основ за решавање имовинско-правних односа и издавање информације о локацији.

Рани јавни увид, као прва фаза у изради планског документа, ради се на основу члана 45а. Закона о планирању и изградњи ("Сл.гласник РС", бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-одлука УС, 24/11, 121/12-одлука УС, 42/13-одлука УС, 50/13-одлука УС, 98/13-одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19 и 37/2019 – др. закон) и садржи *Текстуални део* и *Графички део*, са општим циљевима и сврхом израде Плана, могућим решењима за развој просторне целине, могућим решењима за урбану обнову, као и ефектима планирања.

Предмет раног јавног увида јесу основна концептуална планска развојна решења, која се не односе на услове, могућности и ограничења грађења на појединачним катастарским или грађевинским парцелама.

За потребе израде ове фазе планског документа, прикупљени су подаци о постојећој урбанистичкој документацији, стању и капацитетима инфраструктурних мрежа и објеката, као и други подаци неопходни за израду Плана.

Упоредо са израдом Плана, извршена је анализа критеријума за одређивање могућих карактеристика значајних утицаја Плана на животну средину, на основу које је Градска управа града Ниша - Секретаријат за планирање и изградњу, уз претходно мишљење Секретаријата за привреду, одрживи развој и заштиту животне средине, донела Одлуку о неприступању изради стратешке процене утицаја Плана генералне регулације насеља Горња Трнава, на подручју ГО Црвени Крст, ("Сл.лист града Ниша", бр.127/18).

На основу Одлуке о изради, урађени су Критеријуми за одређивање могућих карактеристика значајних утицаја на животну средину Плана генералне регулације насеља Горња Трнава, на подручју ГО Црвени Крст ("Сл. лист Града Ниша", бр.127/18).

На основу Одлуке о неприступању изради стратешке процене утицаја Плана на животну средину и претходно утврђених критеријума, није се приступило изради Извештаја о стратешкој процени утицаја Плана на животну средину.

План представља основ за директно спровођење, односно за решавање имовинско-правних односа, издавање локацијских услова и грађевинске дозволе.

А. ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

1. ОСНОВЕ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНА

1.1. ПРАВНИ И ПЛАНСКИ ОСНОВ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНА

1.1.1. Правни основ

План се ради на основу:

- Закона о планирању и изградњи ("Сл.гласник РС", бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-одлука УС, 24/11, 121/12-одлука УС, 42/13-одлука УС, 50/13-одлука УС, 98/13-одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19 и 37/2019 – др. закон), у даљем тексту: Закон,
- Статута Града Ниша ("Сл.лист Града Ниша", бр.88/08, 143/16 и 18/19),
- Одлуке о изради ("Сл. лист Града Ниша", бр.127/18),
- Правилника о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања ("Сл.гласник РС", бр.32/19).

1.1.2. Плански основ

Плански основ садржан је у Просторном плану административног подручја Града Ниша 2021. ("Службени лист Града Ниша", бр.45/11).

1.2. ГРАНИЦА ПЛАНА И ОБУХВАТ ГРАЂЕВИНСКОГ ПОДРУЧЈА

Подручје Плана се налази у пограничном северозападном делу административног подручја Града, ка општини Алексинац. Планом се разрађује подручје од око 88ha.

Прелиминарне границе Плана су:

- са југа – кп.бр.1637, 1638, 1639, 1653, 1652, 1655, 2301, 1698, 1295, 1291/1, 1291/2, 1289, 1287, 1285/1, 1285/2, 1115, 1114, 1123, 1130, 1135, 1138, 1152/2, 1152/1, 2302/2, 2297, 568, 567/1, 561, 547/1, 548, 549, 550 и 551, све КО Горња Трнава.

- са севера – кп.бр. 2295 КО Горња Трнава и граница КО Горња Трнава са КО Веле Поље.

- са истока – кп.бр.1380, 1370/3, 1358, 2290, 1571, 2299, 1635/2, 1634 и 1632, све КО Горња Трнава.

- са запада – граница КО Горња Трнава са КО Веле Поље.

Подручје плана дато је и на графичком приказу у прилогу уз Одлуку о изради и чини њен саставни део.

Конечан обухват Плана генералне регулације насеља Горња Трнава, на подручју Градске општине Црвени Крст биће дефинисан утврђивањем Нацрта плана.

План се ради на ажурним катастарским и ортофото подлогама.

Прелиминарна граница Плана дата је на графичком прилогу Карта бр.1.1. "*Планирана претежна намена површина*".

1.3. ОБАВЕЗЕ, УСЛОВИ И СМЕРНИЦЕ ИЗ ПЛАНСКИХ ДОКУМЕНАТА ВИШЕГ РЕДА И ДРУГИХ РАЗВОЈНИХ ДОКУМЕНАТА

1.3.1. ИЗВОД ИЗ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА АДМИНИСТРАТИВНОГ ПОДРУЧЈА ГРАДА НИША 2021. ("Сл.лист Града Ниша", бр.45/11)

Укупно подручје Просторног плана карактеришу две целине: урбано подручје и рурално окружење.

Рурално окружење карактерише разноврстан и богат екосистем умерено-континенталног поднебља, хетерогена структура земљишта различитих надморских висина и у већем делу територије незагађена животна околина.

У власничкој структури доминирају приватни поседи који чине 98,1% територије, док је грађевинско земљиште заступљено са 13,42% (*прорачун у AutoCAD-у*) од укупне површине планског подручја.

НАСЕЉА, СТАНОВАЊЕ И ЈАВНЕ СЛУЖБЕ

Постојећа насеља планског подручја (71) не чине умрежен систем насеља. Подручје је условно равномерно покривено насељима. Обележја центара, поред Ниша, имају још насеља Јелашница, Горња Топоница, Ново Село и Горњи Матејевац, а у нешто мањој мери и насеља Прва Кутина, Доња Студена, Островица, Сићево, Малча, Каменица, Хум, Доњи Комрен, Доње Међурово, Суповац, Доња Трнава и Веле Поље. Сва насеља су у граници 30 минутне путне изохроне.

Рурална насеља и окружење - Деценијама уназад село је имало изоловану и екстензивну развојну функцију, без јасне визије и оријентације, што је довело до његове друштвено-економске и територијалне маргинализације. Повољнији услови живота у граду довели су до осипања руралног становништва, старења и демографског пропадања насеља. Грађевински фонд је лошег бонитета, инфраструктурно неопремљен, објекта изразите старости склоних пропадању, нарочито оних који су изграђени од традиционалних материјала - земље и дрвета.

ПРИВРЕДНЕ ДЕЛАТНОСТИ И ТУРИЗАМ

Ниво привредне развијености Ниша је релативно низак. Присутан је знатан пад друштвеног производа и висока стопа незапослености. Реалан ниво националног дохотка остварног у Нишу у 2003. години достигао је око 50% вредности дохотка из 1990. године.

Укупна пољопривредна површина на подручју Плана износи 36.827 ха (*Општине у Србији 2005. (РЗС)*); 35.195 ха (*Прорачун у AutoCAD-у*). Од укупних пољопривредних површина 87,7% се налази у власништву приватних газдинстава, а свега 12,3% је у задружној својини. У структури националног дохотка Ниша, сектор пољопривреде и шумарства учествује у националном доходу привреде Ниша са 4,64% (2004.), а у овом сектору је запослено 0,98% укупног броја запослених радника.

Расположиви **туристички ресурси** су: термоминералне лековите воде Нишке Бање и Топила, природна добра (*природна добра* - Сићевачка и Јелашничка клисура, Церјанска пећина), град Ниш (културне манифестације, конгреси и др), НКД и амбијенталне целине урбаног и руралног карактера, путни коридори, богате шуме и водотокови, разноликост биљног и животињског света, култура и обичаји. Туристички мотиви нису валоризовани ни довољно искоришћени.

САОБРАЋАЈ

У мрежи државних путева I реда и државних путева II реда сви су са савременим зазором изузев краће деонице државног пута II реда бр. 274.

Учешће општинских путева са савременим коловозом од 92% указује на то да су сва насеља повезана асфалтним путевима. Међутим, услед дотрајалости, стање коловозне конструкције на овим путевима је јако лоше, што отежава саобраћај и угрожава безбедност.

ИНФРАСТРУКТУРНИ СИСТЕМИ

Водоснабдевање, одвођење отпадних вода, уређење водотокова, ерозија и бујица

Снабдевање водом одвија се преко јавних водоводних система. На подручју Плана у експлоатацији су четири: регионални водоводни систем „Љуберађа - Ниш“, водоводни систем „Студена“, водоводни систем „Медиана“, и „Моравски“ водоводни систем, од којих „Љуберађа - Ниш“, „Студена“ и „Моравски“ систем захватају воду каптирањем карстних извора и врела, а „Медиана“ користи воду подземне издани са прихрањивањем подземља водом из Нишаве.

Од укупно 71 насеља, из јавних система водом се снабдева 65 насеља. Остала насеља проблем снабдевања водом решавају индивидуалним захватањем подземне издани преко бунара, каптирањем локалних извора за једно домаћинство, преко јавних чесми или путем локалних водовода изграђених за потребе неколико домаћинстава. Ови су карактеристични за сеоска и викенд насеља.

Јавни водовод не поседује 6 насеља, односно 1087 становника.

Прикупљање и евакуација отпадних вода Ниша одвија се путем мешовитог канализационог система, општег и сепаратног типа. Општи тип канализације покрива највећи део територије града. Изградња сепаратног типа канализације у Нишу је у зачетку. Развија се парцијално, углавном на подручјима на којима се врши планска изградња. Ниш не поседује постројење за третман отпадних вода.

Изградњом ППОВ стварају се услови коришћења вода рецепијената за наводњавање после третмана и испуштања пречишћених отпадних вода у водопријемнике. У циљу *потпуне санитације насеља канализациони системи* изградиће се у свим насељима као сепаратни системи са посебним каналима за атмосферске и употребљене воде. Атмосферске воде које не могу бити обухваћене јединственим канализационим системом, уводиће се отвореним каналима у локалне пријемнике.

Електроенергетика

На подручју Плана у функцији је део преносног система Србије у власништву „Електромрежа Србије“ и преносни систем за дистрибуцију електричне енергије „Југоисток“ д.о.о. Ниш.

Ограничења: Преносни електросистем карактерише неадекватна техничка опремљеност и незадовољавајући капацитет. Присутни су велики губитци у мрежи како у преносном тако и у дистрибутивном систему.

Потенцијали: Све станице имају потенцијале за проширење капацитета.

Гасификација и топлификација

Ограничења: Искоришћеност изграђених објеката за снабдевање гасом је изузетно мала. Тренутни капацитети система топлификације у целини нису довољни за квалитетно покривање потреба за топлотном енергијом.

Потенцијали: Довољне количине гаса као енергента, са већ коришћеним енергентима, обезбедиће потребне количине енергената за одрживо функционисање система топлификације.

Телекомуникације

Опремљеност планског подручја телефонском мрежом је изузетно добра, јер износи 47,5 телефонских претплатника на 100 становника. Подручје Плана је релативно добро покривено сигнаlima из мрежа Предузећа за мобилне телекомуникације „Телеком Србија“ а.д. и „Telenor“, док „VIP Mobile“ прави наглу експанзију у изградњи базних радиостаница да би достигао покривеност простора својим сигналом сличну „Телеком“-у и „Telenor“-у. Конфигурација терена условљава слабије изграђену мрежу фиксне телефоније и слабију покривеност сигнаlima мобилне телефоније на брдским подручјима, представља просторно огарничење развоја у овој области.

ЗАШТИТА ПРОСТОРА

Заштита природних добара

Праћење стања животне средине за поједине секторе обавља се континуално већ више деценија (ваздух од 1965. године), док се неки елементи (бука, загађење вода и водотокова, животне намирнице) прате кроз краћи период времена, а неки елементи (загађење земљишта, јонизујућа зрачења, биљни и животињски свет, природне вредности и др.) за сада се не прате организовано.

Неадекватна комунална инфраструктура, такође, представља извор загађења животне средине (многобројна одлагалишта отпада без санитарне опреме, непостојање сточног гробља, непостојање постројења за пречишћавање отпадних вода, и др.).

Стање загађености земљишта, а посредно и подземних вода, вештачким ђубривом и пестицидима, најчешће је испод дозвољене границе, па се сматра да не представља ризик за екосистем. Специфичан облик угрожавања земљишта представља „бесправна“ изградња објеката и нерационално заузимање најквалитетнијег пољопривредног земљишта изградњом.

Заштита непокретних културних добара

На планском подручју постоје 104 непокретна културна добра и то: 93 споменика културе (3 од изузетног и 6 од великог значаја), 2 просторне културно-историјске целине, 6 археолошких налазишта (1 од изузетног и 1 од великог значаја) и 3 знаменита места (2 од изузетног значаја).

МРЕЖА НАСЕЉА, СТАНОВАЊЕ И ЈАВНЕ СЛУЖБЕ

Однос градских и сеоских насеља и функционално повезивање насеља и центара

Функционално повезивање унутар планског подручја, градских и сеоских насеља, обезбедиће жељени степен кохерентности планског подручја и интензивирати његове локалне и регионалне функције (привредне, управљачке, културне).

Функционално повезивање и јачање унутарње кохезије административног подручја града Ниша подразумева: полицентричност (формирањем више центара који ће бити носиоци развоја у оквиру заједнице насеља као основне просторно-функционалне јединице); хијерархичност (уређење у складу са хијерархијским нивоом насеља); социјалну, економску и еколошку одрживост система насеља (побољшањем услова живота на селу).

Потенцијале за носиоце функционалних односа имају насеља са делимично развијеном социјалном, привредном или управном структуром, и насеља са развијеним посебним функцијама (туризам, здравство, пољопривреда) као што су Нишка Бања, Кнез Село, Горња Топоница, Сићево, Ново Село, Јелашница, Бања Топило.

Одрживост интерних функционалних веза планског подручја и екстерних са окружењем допринеће оживљавању укупног планског подручја.

Мрежа насеља и центара

Просторни модел мреже насеља на подручју Плана у 2021. години чиниће 4 нивоа центара и примарна насеља:

I Регионални градски центар: Ниш (са Нишком Бањом)

II Пет центара градских општина: Медијана, Пантелеј, Црвени Крст, Палилула, Нишка Бања

III Четири центра заједнице насеља: Горња Топоница, Горњи Матејевац, Јелашница, 9.мај

IV Тринаест насеља са ограниченим функцијама централитета: Веле Поље, Доња Трнава, Суповац, Трупале, Крушце, Доње Међурово, Габровац, Хум, Каменица, Малча, Сићево, Доња Студена, Прва Кутина

Примарна сеоска насеља: 51 насеље.

Насеља са ограниченим функцијама централитета окупљају више примарних сеоских насеља у једну просторну целину. То су насеља која су издвојена на основу броја становника, саобраћајно-географског положаја, формираног нуклеуса јавних служби, нуклеуса производних делатности и др.

На подручју Плана се издвајају следећа насеља са ограниченим функцијама централитета: *Доња Трнава*, којој гравитирају **Горња Трнава** и Доња Топоница.

Примарна сеоска насеља углавном имају стамбено-економски карактер, без икаквих спољних функција према суседним селима. Примарна сеоска насеља на планском подручју су: Бреница, Горња Врежина, Доња Врежина, Доњи Матејевац, Кнез Село, Вртиште, Горњи Комрен, Доњи Комрен, Медошевац, Мезграја, Поповац, Рујник, Сечаница, Чамурлија, Бубањ, Горње Међурово, Лалинац, Паси Пољана, Суви До, Чокот, Брзи Брод, Никола Тесла, Островица, Просек, Раутово, Врело, Јасеновик, Ореовац, Пасјача, Церје, Берчинац, **Горња Трнава**, Доња Топоница, Кравље, Лесковик, Миљковац, Палиграце, Паљина, Бербатово, Вукманово, Доње Влаче, Мраморски Поток, Бацарево, Горња Студена, Коритник, Куновица, Лазарево Село, Манастир, Равни До, Радикина Бара, Чуљеник.

Рурална насеља и рурално окружење

Развој руралних насеља и руралног окружења заснован на развојном капацитету насеља и њихових атара, функционалном повезивању насеља и њиховој рурално - урбаној комплементарности, саобраћајном и инфраструктурном капацитету насеља и окружења, на бонитетним капацитетима атара за привредну производњу, на опремљености насеља капацитетима јавне намене и демографском капацитету.

Валоризација *развојног капацитета* руралног окружења, у околини урбаног центра Ниш, као носиоце развоја у систему насеља препознаје насеља у зони Нишке котлине и Поморавља (Трупале, Вртиште, Горња Топоница, Доња Трнава, Лалинац, Крушце), затим у средишњем

делу који се наслања на урбано подручје (Каменица, Доњи и Горњи Матејевац, Малча) и делу око Сићевачке и Јелашничке клисуре (Јелашница, Просек, Манастир, Сићево).

Очување и развој руралних насеља и предела у окружењу урбаног центра Ниш, подразумева: демографску политику села, опремљеност села техничком и саобраћајном инфраструктуром, развијање производних капацитета на бази локалних ресурса, диверзификацију пољопривреде у складу са еколошким својствима подручја, опремање села капацитетима јавне намене, фискалне мере подршке развоју пољопривреде и комплементарних делатности.

Просторним планом се утврђују:

- простори за проширење грађевинских подручја руралних насеља,
- простори за лоцирање производних погона у руралним насељима,
- простори за јавне службе у руралним насељима,
- начин саобраћајног повезивања руралних насеља међусобно и са центрима гравитације,
- мере заштите, унапређења и коришћења природних ресурса и добара, и културних добара на руралном подручју.

Становање

Развој становања до 2021. године планиран је у складу са стамбеним потребама грађана, посебно домаћинства која из социјалних, економских и других разлога нису у могућности да самостално на тржишту обезбеде адекватно становање. Унапређење стандарда и квалитета становања, унапређење управљања и одржавања постојећег стамбеног фонда, развој посебних програма за решавање проблема становања рањивих друштвених група, развој ренталног становања, пратиће развој институционалне инфраструктуре у овој области.

Нови простори за становање обезбеђују се, у складу са демографским трендовима, на расположивим и новим површинама у границама грађевинског подручја насеља. На руралном подручју изградња простора за становање се усмерава у оквиру изграђеног земљишта.

Мрежа јавних служби

Развој јавних служби планира се кроз јачање система и мреже насеља и хијерархију центара применом критеријума за развој и доступност следећих функција: образовање, здравство, социјална заштита, култура, спорт и физичка култура, управа. Мрежа објеката јавних служби прати централитет насеља, планиране зоне становања, дефинисана је у складу са постављеним циљевима у овој области, очекиваним демографским трендовима и развојним могућностима града Ниша.

У области **основног образовања**, утврђује се обавеза организовања основних школа за ниво центра заједнице насеља. Основне школе су организоване и у насељима која не представљају центре заједница насеља, када постоје посебни услови (удаљеност од центара заједнице насеља, брдско-планинска подручја, итд), као што је то случај у 27 насеља на руралном подручју. Реализација *припремног предшколског програма* биће организована у вртићима и адаптираним просторима при основним школама и месним канцеларијама. За припремни предшколски програм планирани су адекватни простори у сеоским насељима.

У области **здравствене заштите** планирана су повећања просторних капацитета у оквиру постојећих објеката. У области примарне здравствене заштите здравствене станице/амбуланте планиране су у свим насељима са неким степеном централитета, водећи рачуна о томе да се насеље налази у подручју 30-минутне изохроне кретања. Апотеке су планиране на нивоу општина и центара заједнице насеља. Мобилне здравствене службе организују се у насељима која немају здравствене станице/амбуланте и имају одговарајуће објекте за ове потребе.

Развој **културе** у планском периоду оствариће се подизањем капацитета институција културе, укључењем приватног и цивилног сектора у организовање ове делатности, заштитом културног наслеђа и његовом интеграцијом у туристичку понуду, манифестацијама националног и међународног значаја, као и традиционалних манифестација и формирањем културног идентитета града. У овој области обезбедиће се проширење постојећих и изградња нових просторних капацитета. Библиотеке ће се организовати на нивоу центара заједнице насеља. Домови културе су изграђени у 50% насеља. Планира се њихова обнова и стварање мултифункционалних центара за потребе дешавања у култури и мобилних здравствених служби које се комбинују са услугама социјалне заштите. Сценско-музичка делатност се организује на свим нивоима у складу са израженим интересом подручја.

ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ И ДИСТРИБУЦИЈА ПРИВРЕДНИХ ДЕЛАТНОСТИ

Привредни развој планског подручја заснован је на оптималном коришћењу компаративних предности подручја и на дисперзији привредних структура.

Пољопривреда, шумарство и водопривреда

Просторна дистрибуција пољопривредне производње заснива се на утврђивању еколошког бонитета простора и структурирању пољопривредне производње на еколошки најподобнијим подручјима (Документација: *Природно-еколошка валоризација простора, Рурални развој*).

У глобалу, организација пољопривреде треба да буде таква да за брдска подручја главна грана треба да буде мешовито сточарство, а комплементарна воћарство са ужим локалитетима усмереним на виноградарство. У планинским подручјима главна грана треба да буде пашњачко сточарство, а комплементарна агрошумарство, док уже локалитете треба усмеравати на производњу органске хране.

Са становишта планирања и организације пољопривредне производње посебан значај има просторни распоред обрадивих површина, односно могућности комплексирања у сврху рационалније организације процеса производње, чији је крајњи циљ подизање продуктивности рада и максимизирање приноса.

У брдско-планинском рејону плански приоритет је рекултивација шумског покривача која ће довести до постепеног враћања, а у перспективи и до повећања пређашњег биокапациитета простора. Интегралним приступом треба омогућити услове за развијање сточарства на пашњацима и ливадама (говедарство, овчарство и козарство ради производње млека и меса). Плански приоритет је кластерско повезивање пољопривредних произвођача. Импулс развоју сточарства представљала би, поред мера економске политике (за промену расног састава стоке, побољшања исхране и услова смештаја) и изградња фарми. Овај простор одликује и повољност природних услова за производњу аутохтоног и плантажног лековитог биља, гљива, сакупљање шумских плодова и сл. Потребно је организовати перманентну обуку сакупљача, а планом је предвиђено формирање откупних и прерађивачких центара.

Шумски комплекси ће се увећавати по просечној годишњој стопи од 2-3%. Што се тиче **водопривредних објеката**, осим хидроцентрала „Света Петка“ у Сићеву и на Нишави у Островици, Просторним планом се резервишу микролокације за 12 малих хидроелектрана.

ПРОСТОРНИ РАЗВОЈ ТУРИЗМА

Организација и уређење туристичких и рекреативних простора

Анализе природних и антропогених потенцијала, еколошких обележја простора, као и до сада изграђених капацитета туристичке инфра и супратруктуре, показале су да се на подручју Плана може рачунати са развојем више облика туризма, и то:

- еколошко-образовни - школе природе и школе у природи, еколошки кампови, екскурзије, стручни и студијски боравци за одрасле (Нишка Бања, Бања Топило, Сићевачка и Јелашничка клисура);
- спортско-рекреативни - који ће се ослањати на досадашњу традицију у спортско - рекреативним активностима, али и на потенцијале развоја за бицикличке туре, коњички спорт, немоторне спортове на води -вожња чамцима (Коринтик, Островица, Каменички Вис, Нишка Бања, Сићевачка клисура);
- културно-манифестациони (Ниш, путеви културе);
- сеоски;
- транзитни - везан је за потребе корисника саобраћајне инфраструктуре (коридори X и Xс, Е.771).

Гробља

На сеоском подручју гробља су према стању опремљености и могућности коришћења сврстана у три групе.

Уколико се укаже потреба за новим површинама за сахрањивање, урбанистичким плановима ће се одредити нове локације на теренима са нагибом до 10°, стабилним и заштићеним од ерозије и клизања, са максималним нивоом подземних вода 2,5-3m испод површине земље.

ЗАШТИТА, УРЕЂЕЊЕ И УНАПРЕЂЕЊЕ ПРИРОДНИХ ДОБАРА

Заштита животне средине на планском подручју заснована је на концепту одрживог развоја, усклађивању коришћења простора са могућностима и ограничењима природних и створених вредности (установљени режими и мере заштите) и са потребама економског развоја, полазећи од начела превенције и спречавања загађивања животне средине и начела интегралности са обавезом укључивања услова заштите животне средине у све планове, програме, као и све предвиђене активности и садржаје на планском подручју.

Систем заштите животне средине чине мере, услови и инструменти за:

- одрживо управљање, очување природне равнотеже, целovitosti, разноврсности и квалитета природних вредности и услова за опстанак свих живих бића и
- спречавање, контролу, смањивање и санацију свих облика загађивања животне средине.

Применом мера заштите животне средине, ефекти негативних тенденција идентификованих у простору кориговаће се у правцу побољшања квалитета појединих елемената животне средине, а применом свих расположивих инструмената спречиће се њихово ширење ван утврђеног планског оквира.

ЗАШТИТА, УРЕЂЕЊЕ И УНАПРЕЂЕЊЕ КУЛТУРНИХ ДОБАРА

Непокретна културна добра штите се заједно са простором у коме се налазе а у подручјима где су интегрисана у природни простор заједно са природним простором (простор од значаја за доживљај и презентацију непокретног културног добра). Планом ће се спречавати деградација постојећих простора и физичке структуре дефинисањем смерница за рад на урбаној конзервацији и обнови у просторним културно-историјским целинама.

СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ УРБАНИСТИЧКИХ ПЛАНОВА И ДРУГЕ РАЗВОЈНЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ ЗА ПОДРУЧЈЕ ПЛАНА

На основу Просторног плана урадиће се следећи урбанистички планови:

2) Планови генералне регулације за:

- грађевинска подручја насеља која се налазе уз деоницу инфраструктурног коридора Ниш – граница Бугарске (Горња Топоница, Берчинац, Мезграја, Доња Топоница, **Горња Трнава** и Паљина).

Планови генералне регулације радиће се и у оквиру зона:

- Север, коју чине целе катастарске општине Паљина, **Горња Трнава**, Доња Трнава, Берчинац, Доња Топоница и Горња Топоница и део катастарске општине Мезграја и то у случајевима изградње саобраћајних и других инфраструктурних коридора и објеката, привредних зона и пратећих садржаја у коридорима аутопута Е-75 и Е-80 и Е-771.

Смернице за израду урбанистичких планова

Урбанистички планови ће се радити у складу са концепцијом, смерницама, планским решењима коришћења, уређења и заштите планског подручја, а на основу Правила уређења и грађења, која су утврђена овим Просторним планом. Одступања од утврђених правила могућа су у зонама постојеће изграђености, у оквирима просторних могућности и еколошке толерантности.

2. ОПИС ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА, НАЧИН КОРИШЋЕЊА ПРОСТОРА И ОСНОВНИХ ОГРАНИЧЕЊА

2.1. АНАЛИЗА ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА

2.1.1. Методологија

2.1.1.1. Анализа природно географских услова

Горња Трнава, сеоско насеље збијеног типа, простира се у Алексиначној котлини, на обалама Велепољске реке, десне притоке Јужне Мораве. Велепољска река дели простор на северни равничарски, и јужни брдски део. Релјеф на северу је надморске висине 100-200m и благих нагиба, док је јужни брдски део висине 200-350m и нагиба 15-20°. Оба дела имају повољну јужну/југозападну оријентацију, али је бонитет земљишта на северу II и III класе, а на југу IV и V. На већем делу територије присутна је слаба површинска ерозија, осим на крајњем

југу КО, који карактерише средња ерозија. Налази се 15km од Ниша, 2km источно од аутопута Београд – Ниш – Скопље. Простире се у упоредничком правцу. Површина атара села је 558ha.

2.1.1.2. Историографија

Горња Трнава се формирала у XVI веку на месту доњетрновачких „појата“ где су се у време ратова склањали збегови. Касније се један део становника ту стално населио и формирао насеље. Кроз историју се помиње 1560. године у попису смедеревског дефтера, а 1572 су забележени цифарски подаци. Крајем XVI века је забележено значајно смањење броја кућа, односно пореског прихода. Село се спомиње и у каснијим ратовима, а посебно за време сељачких буна које су избијале у првој половини XIX века.

2.1.1.3. Статистичко-демографска метода

После ослобођења од Турака 1878, године, село је бројало 21 кућу са 143 становника, док је 1921. године постојало 43 куће са 350 становника. Према попису из 1991. године, село је имало 360 становника, док према подацима из 2004. године, у селу живи 450 становника, а још 20 чини становништво током викенда (Грађевинско архитектонски факултет у Нишу, 2004). Према последњем попису из 2011. године, Горња Трнава броји 286 становника (PSC, 2012), што указује на негативан тренд, односно пад броја становника. Становништво је српско, а сеоска слава Сабор Св. архангела Гаврила.

2.1.2. Постојеће грађевинско подручје и стање коришћења простора

Пољопривредно земљиште представља доминантну намену на територији катастарске општине, где садржи оранице и местимично у јужном делу воћњаке и винограде, док је на подручју ПГР-а доминантно заступљена функција индивидуалног становања сеоског типа мале густине. Од услужно-трговинских садржаја, у селу постоји једна дисконтна радња, а од угоститељских један објекат. Доминира класичан начин градње, а грађевинска и економска вредност објеката варира. У селу постоји четвороразредни објекат основног образовања - ОШ Бранислав Нушић. Месна канцеларија у селу не постоји, већ је заједничка за два села и налази се у Доњој Трнави, али постоји Савет грађана. Постојеће гробље је попуњеног капацитета, тако да је потребно планирати проширење.

2.1.3. Имовинско-правни статус

Земљиште се већим делом налази у приватном власништву, осим катастарских парцела на којима се налазе објекти у функцији образовања (основно образовање) као и простор насељског гробља, у власништву Града.

Евидентна је нерегулисаност имовинско-правних односа над земљиштем и објектима, као и присуство бесправне градње.

2.1.4. Објекти и површине јавне намене

У границама Плана објекти и површине јавне намене су заступљени у виду саобраћајних површина, комплекса јавних служби – основно образовање, јавна управа и рекреација као и комуналне функције у виду насељског гробља, трафостаница и јавног зеленила. У центру села постоји Задружни дом, без претераног коришћења, будући да мештани не налазе сврсисходност истог.

2.1.5. Објекти и површине осталих намена

На планском подручју претежно је заступљено индивидуално становање у објектима спратности од П до П+1+Пк, уз спорадичне пословне садржаје у приземљу. Већина објеката је изграђена током седамдесетих година 20. века, док је у последње две декаде изграђено око 10% постојећег грађевинског фонда. Преовладава адаптирање постојећих објеката. Дворишта су ограђена са ниским нивоом уређења зеленила.

У селу постоји сакрални објекат - црква Св. архангела Михајла реконструисана 1991., освећена 1997. године, али се налази ван граница ПГР-а.

2.1.6. Трасе, коридори и регулација саобраћајница

Западну границу катастарске општине тангира државни пут IA – A1 (аутопут Е-75). Северним делом насеља пролази општински пут ОП-9. Друмски саобраћај се одвија сабирним и приступним саобраћајницама различитог профила. На подручју плана не постоји железнички саобраћај.

2.1.7. Мреже јавне комуналне инфраструктуре

На подручју Плана постоје инфраструктурне мреже и објекти који делимично задовољавају потребе корисника, међутим опремљеност комуналном инфраструктуром не задовољава савремене стандарде.

2.1.8. Евидентирани и заштићени објекти, споменици културе и природе и амбијенталне целине

Према расположивим подацима на подручју катастарске општине, евидентиран је споменик културе који чини археолошки праисторијски локалитет „Шанац“ и Црква св. Архангела. Објекти који уживају претходну заштиту су антички објекат на локацији „Латинско гробље“ и гробница на локацији „Куси брег“ у Горњој Трнави.

2.1.9. Јавно и друго зеленило

Зелене и слободне површине, заступљене су кроз различите категорије. Издвајају се зелене површине у функцији пољопривредног земљишта различитог бонитета, воћњаци и групације шумског земљишта.

3. ОСНОВНА КОНЦЕПТУАЛНА РАЗВОЈНА ПЛАНСКА РЕШЕЊА

3.1. ОПШТИ ЦИЉЕВИ ИЗРАДЕ ПЛАНА

На планском подручју установљени су повољни услови за изградњу, у складу са плановима вишег реда. Планска решења биће усмерена ка остварењу следећих циљева:

Општи планирани циљеви:

- Стварање просторних услова за развој овог дела градског подручја;
- Интензивирање и активирање природних и других расположивих насељских потенцијала;
- Развој јавних служби, подизање животног стандарда и побољшање услова живота и рада;
- Активирање локација са реалним интересима за улагање;
- Подизање стандарда становања и рада;
- Дефинисање решења у складу са одредницама планских докумената вишег реда;
- Дефинисање површина јавне и остале намене ради утврђивања јавног и приватног интереса;
- Утврђивање простора за становање, рад, све пратеће активности и зеленило, према дефинисаним потребама и важећим нормативима;
- Остваривање компактности и континуалности изграђеног ткива, кроз дефинисање и адаптацију грађевинских блокова;
- Утврђивање услова просторног уређења, регулације и грађења са циљем спровођења Плана;
- Обезбеђење просторно-функционалних и техничко-технолошких услова за функционисање система инфраструктуре;
- Коришћење земљишта у зависности од савремених потреба, а у складу са еколошким одредницама и постојећим урбаним контекстом;
- Забрана непланске градње;
- Омогућавање даљег развоја у условима очувања и унапређења животне средине увођењем система за контролу и праћење квалитета ваздуха, воде и земљишта;
- Енергетска одрживост планираних капацитета.

У области функционисања **јавних служби**, тежи се територијалној доступности јавних служби, квалитетнијем пружању услуга и прилагођавање објеката нормативним распонима и то за:

- Област *основног и предшколског образовања*:

Модернизација и опремање комплекса основног образовања према нормативима, и стандардима за димензионисање у зависности од очекиваног броја корисника и условима надлежног Министарства;

Област спорта и рекреације:

- Реализација нових/ ревитализација постојећих просторних капацитета за потребе спорта и рекреације;
- Проширење спортских садржаја, сагледавањем различите старосне и полне структуре становништва;
- Развој благих активности у виду: пешачења, бициклизма;

Област саобраћаја и комуналне инфраструктуре:

- Реконструкција постојеће и формирање нове саобраћајне мреже унутар предметног подручја у складу са планираним наменама и капацитетима;
- Довођење техноексплоатационих карактеристика саобраћајница на задовољавајући ниво;
- Обезбеђење квалитетне и сигурне снабдевености потрошача електричном енергијом;
- Примене нових технолошких решења у области фиксне телефоније (код комуникационих система, транспортне и приступне мреже);
- Повећање покривености и квалитета услуга у области мобилне телефоније;
- Веће коришћење природног гаса, тј. гасификација подручја;
- Изградња јавне водоводне мреже дуж свих саобраћајница на планском подручју;
- Прикључење свих корисника на канализациону мрежу;
- Контролисано испуштање употребљених и атмосферских вода у водопријемнике након пречишћавања;
- Обезбеђење услова за третирање употребљених вода и изградња постројења за њихово пречишћавање.

Област становања:

- Отклањање последица досадашње непланске и неусмераване градње;
- Подизање степена урбанизације;
- Обнова (ревитализација, адаптација, реконструкција и санација) егзистирајућег стамбеног фонда;
- Подизање стандарда становања реализацијом стамбених потреба свих становника насеља;
- Сагледавање и опремање нових стамбених зона и локација;

Област пословања, туризма и угоститељства:

- Обезбеђење просторних, саобраћајних и инфраструктурних услова за постепено оживљавање појединих привредних грана, на основу потпунијег коришћења територијалног капитала, а у складу са принципима одрживог развоја и заштите животне средине;
- Стварање услова за бржи развој делатности мале привреде;
- Унапређење квалитета производа и услуга;
- Развој туризма (еколошко-образовног, сеоског, културно-манifestационог и тд.);
- Промовисање и развој традиционалног и модерног угоститељства, праћеног развојем сектора услуга-сувенири, винарије, гастрономска понуда).

Област заштите, природе и животне средине:

- Заштита земљишта од непланске изградње и нерационалног коришћења;
- Заштита ваздуха правилном избором намена, озелењавањем и применом техничких система;
- Формирање заштитних зелених појасева уз саобраћајнице;
- Максимално очување животне средине кроз неговање постојећих и формирање нових зелених површина.

3.2. ПЛАНИРАНА ПРЕТЕЖНА НАМЕНА ПОВРШИНА

3.2.1. Оријентационо предвиђено грађевинско подручје

Оријентационо планирано грађевинско подручје обухвата целокупну расположиву површину Плана. Прелиминарна граница планираног грађевинског подручја сеоског насеља одговара граници Плана.

Начин даљег коришћења земљишта и дефинисање намена засновано је на задржавању постојећих намена, док се за неизграђене делове предвиђају намене утврђене валоризацијом, вредновањем простора, као и одредницама планова вишег реда.

Концепција развоја заснива се на принципу реконструкције и проширења постојећих капацитета за допуну садржаја и изградњу нових простора, као и њиховог техничког и инфраструктурног опремања.

Грађевинско земљиште у оквиру планског подручја користиће се за јавне и остале намене.

У обухвату Плана, односно планираног грађевинског подручја, предвиђају се следеће намене:

1. Јавне службе
 - основно образовање (предшколско образовање)
2. Спорт и рекреација
 - спортски терен у оквиру школског дворишта
3. Комуналне делатности
 - гробље
 - трафостанице
4. Саобраћајне површине
 - саобраћајнице и паркинзи
5. Зелене и слободне површине
 - заштитно зеленило
6. Становање
 - становање у сеоској зони

3.2.2. Површине јавне намене

На основу анализе постојећег стања и утврђивања могућности за развој на планском подручју, у складу са нормативима и препорукама за остваривање потребног нивоа опремљености и квалитета објеката, предвиђају се следеће површине јавне намене:

ЈАВНЕ СЛУЖБЕ

Област образовања – предвиђа се планско сагледавање постојећег комплекса основног (четвороразредна основна школа) и предшколског образовања, са циљем пружања основног образовања. Последишно демографским кретањима, где је приметно смањење укупног броја становника, за очекиван смањен број деце, оријентација у планском периоду је на унапређењу постојећих капацитета. Објекат основне школе може се унапређивати реконструкцијом, доградњом, одржавањем објекта, осавремењивањем наставних средстава и уређењем слободног простора школског комплекса.

Област културе – објекат некадашњег Задружног дома се планом сагледава као будући дом културе који ће служити окупљању мештана, нарочито млађе популације.

КОМУНАЛНЕ ДЕЛАТНОСТИ

Планирањем комуналне инфраструктуре тежиће се рационалности у пројектовању и изградњи и већој ефикасности у коришћењу и функционисању, уз сарадњу са јавним комуналним предузећима.

СПОРТ И РЕКРЕАЦИЈА

Простори намењени спорту и рекреацији планирају се у мери у којој ће пружити повољне услове за бављење становништва спортом и рекреацијом. Задржава се постојећи мултифункционални терен, који је могуће допунити пратећим садржајима. Остале рекреативне површине лоциране су тако да омогућавају реализацију спортских активности близу места становања.

ПОВРШИНЕ ЗА САОБРАЋАЈ

Саобраћајне површине обухватају саобраћајнице, пешачке стазе и пешачко-колске прилазе, паркинге и сл.

Одвијање саобраћаја унутар планског подручја планира се сабирним и приступним саобраћајницама, које треба да обезбеде приступ до сваке грађевинске парцеле. Преиспитаће се све саобраћајнице, односно деонице спорне за безбедно одвијање моторног и пешачког саобраћаја, као и за спровођење имовинске припреме.

ЗЕЛЕНЕ И СЛОБОДНЕ ПОВРШИНЕ

Уређење зелених и слободних површина биће условљено предложеном наменом простора, саобраћајним решењем, положајем подземних инсталација, противпожарним захтевима и сл.

Основни концепт решења јавног зеленила на планском подручју треба да омогући прегледно и безбедно одвијање саобраћаја, визуелну заштиту контактних намена, биоеколошко и естетско обликовање простора.

Заштитно зеленило на планском подручју предвиђа се као средство ублажавања дејства негативних појава, повећавајући масив зеленила.

У зависности од потреба, појас заштитног зеленила формираће се као линеарно зеленило дуж саобраћајница и око комуналних објеката. Овој категорији зеленила припада зеленило које се појављује на површинама у секундарној улози (пратећој) у односу на основну намену јавних објекта. Препоручује се формирање повезаних зелених површина. Постављене границом парцеле имаће заштитну функцију, изолацију комплекса од околних саобраћајница и суседних садржаја.

3.2.3. Остале намене

СТАНОВАЊЕ

Зоне становања дефинисане су постојећим стамбеним блоковима и утврђеним правцима ширења насеља, обухватајући становање (ниских густина) у сеоској зони, са компатибилним наменама, као пратећим функцијама уз становање. Формирају се попуном постојећих блокова али и предвиђањем нових простора за стамбену изградњу вишег стандарда становања, уз остваривање рационалне искоришћености грађевинског земљишта.

У овој намени, предвиђа се заокруживање постојећих пословних капацитета уз опремање нових простора (дуж доминантне насељске саобраћајнице) за трговину, мала и средња предузећа која према нивоу еколошког оптерећења могу бити лоцирана у стамбеном насељу, тако да њихове функције не изазивају негативан утицај.

ЦЕНТАР НАСЕЉА

Претежна намена у овој зони, биће становање са пословањем са трговачким и услужним функцијама (трговина, услужне делатности, угоститељство,...), повезане пешачким комуникацијама са осталим налеглим садржајима.

Пратеће зеленило у зонама осталих намена

Простор намењен угоститељским и пословно-трговинским садржајима треба обогатити зеленилом, у форми зеленог заштитног појаса према околним наменама са циљем изолације и спречавања загађења осталог простора, уз истицање улаза и прилаза објектима декоративном вегетацијом.

На деловима испод далековода дозволиће се само ниска вегетација.

Предложена организација простора поштоваће катастарско стање, омоћућавајући боље функционисање постојећих структура, коришћење простора према природно-еколошкој валоризацији и рационалну изградњу планираних капацитета и садржаја са становишта урбаног развоја.

3.3. ПРЕДЛОГ ОСНОВНИХ УРБАНИСТИЧКИХ ПАРАМЕТАРА

Предлог основних урбанистичких параметара дат је за претежне планиране намене површина.

3.3.1. Јавне службе

Образовање

Основно образовање

Основна намена: основно образовање, дечија заштита (предшколско образовање)

Допунска намена: култура, здравство, спорт и рекреација, дечја и социјална заштита, администрација, становање у функцији основне делатности (домар)

Индекс (степен) заузетости грађевинске парцеле/комплекса: до 80%

Индекс изграђености грађевинске парцеле/комплекса: до 1,5

Највећа дозвољена спратност/висина објекта: до П+1+Пк/до 12,0m

Паркирање и гаражирање: Паркирање возила се мора регулисати у оквиру парцеле или јавне површине испред парцеле (уколико то дозвољава стање на терену), и то једно паркинг место на 100m² пословног простора или једно паркинг место на сваког запосленог, односно према стандарду за специфичне намене.

3.3.2. Култура и информисање

Основна намена: култура, информисање

Допунска намена: јавна управа и администрација, комерцијалне услуге, угоститељство, трговина, занатске услуге

Индекс (степен) заузетости грађевинске парцеле/комплекса: до 80%

Индекс изграђености грађевинске парцеле/комплекса: до 1,5

Највећа дозвољена спратност/висина објекта: до П+1+Пк/до 12,0m

Паркирање и гаражирање: Паркирање возила се мора регулисати у оквиру парцеле или јавне површине испред парцеле (уколико то дозвољава стање на терену), и то једно паркинг место на 100m² пословног простора или једно паркинг место на сваког запосленог, односно према стандарду за специфичне намене.

3.3.3. Комуналне делатности - Гробље

Основна намена: сахрањивање

Допунска намена: наменска трговина, наменска администрација, верски објекти, наменско угоститељство, инфраструктурни објекти

Индекс (степен) заузетости грађевинске парцеле/комплекса: до 10% (односи се на објекте високоградње- капела, трговина итд.)

Индекс изграђености грађевинске парцеле/комплекса: до 1,5

Највећа дозвољена спратност/ висина објекта: П/до 5,0m

Паркирање и гаражирање: паркинг простор предвидети у оквиру комплекса; број паркинг места - 1 паркинг место на 200m² површине комплекса.

3.3.4. Спорт и рекреација

Основна намена: спорт и рекреација

Допунска намена: трговина, угоститељство, комерцијалне и услужне делатности, администрација, здравство, инфраструктурни објекти

Индекс (степен) заузетости грађевинске парцеле/комплекса:

- до 80% за спортске терене
- до 30% за остале објекте

Индекс изграђености грађевинске парцеле/комплекса: до 0,1

Највећа дозвољена /спратност објекта: према пројекту

Паркирање и гаражирање: паркинг простор предвидети у оквиру грађевинске парцеле; број паркинг места - 1 паркинг место на 40 гледалаца.

3.3.5. Становање

Становање ниских густина у сеоској зони

Основна намена: становање

Допунска намена: трговина, угоститељство, администрација, услуге, занатство, сервиси, објекти за пружање туристичких услуга у сеоском домаћинству, економски објекти

Индекс (степен) заузетости грађевинске парцеле/комплекса: до 40%

Индекс изграђености грађевинске парцеле/комплекса: до 1,0

Највећа дозвољена спратност/висина објекта: до П+2+Пк/ до 12,0m

Паркирање и гаражирање: паркинг простор предвидети у оквиру грађевинске парцеле; број паркинг места - за сваки стан 1 паркинг место и једно паркинг место на 70m² корисне површине пословног простора

3.3.6. Зелене и слободне површине

Основна намена: парковско и заштитно зеленило, рекреација

Допунска намена: трговина, угоститељство, инфраструктурни објекти

Индекс заузетости грађевинске парцеле: до 5% (површина под објектом максимално 50m²)

Индекс изграђености грађевинске парцеле/комплекса: до 0,05

Највећа дозвољена висина/спратност: до 5,0m/ П

Паркирање и гаражирање: паркинг простор предвидети у оквиру комплекса; број паркинг места - 1 паркинг место на 200m² површине комплекса и 1 паркинг место за објекте у функцији рекреације, трговине и угоститељства. Уколико, у оквиру заштитног зеленила, нема објеката у функцији трговине и угоститељства, на парцели се не предвиђа паркирање.

3.3.7. Оријентационо планирани капацитети мрежа инфраструктуре

За детаљну разраду планских решења потребно је да се у току поступка раног јавног увида прибаве услови надлежних предузећа и власника предметних инсталација, који ће омогућити потребне податке за даљу израду Плана.

3.4. ПРОЦЕНАТ ПЛАНИРАНЕ БРУТО РАЗВИЈЕНЕ ГРАЂЕВИНСКЕ ПОВРШИНЕ

Планирана бруто развијена грађевинска површина за максималну искоришћеност простора према планираним коефицијентима износи **313.943 m²**, што је приказано у табели 2.

Табела 2: Планирана бруто развијена грађевинска површина

Претежна намена површина	Површина (ha)	Максимални индекс изграђености парцеле	Бруто развијена грађевинска површина (m ²)
<u>Образовање</u> основно и предшколско образовање	0,11	1,5	1.605
<u>Култура и информисање</u>	0,08	1,5	1200
<u>Спорт и рекреација</u>	0,14	0,1	138
<u>Комуналне делатности</u> гробље	0,59	1,5	8.799
<u>Становање</u> становање у сеоској зони	27,21	1,0	272.111
<u>Зелене и слободне површине</u>	60,18	0,05	30.090
Обухват Плана	88.31	-	313.943 m²

4. ОЧЕКИВАНИ ЕФЕКТИ ПЛАНИРАЊА У ПОГЛЕДУ УНАПРЕЂЕЊА НАЧИНА КОРИШЋЕЊА ПРОСТОРА

Планским решењима биће утврђено коришћење, уређење и заштита сагледаног простора, уз поштовање постојећег стања изграђености, локалних интереса, постојећих ресурса и компаративних предности, јачањем функционалних веза са окружењем, превазилажењем и унапређивањем затеченог стања, а предложена планска решења биће у функцији спровођења смерница и циљева развоја утврђених плановима вишег реда и стратешким документима.

Уређењем простора и дефинисањем начина његовог коришћења, дефинисањем грађевинског земљишта јавне и остале намене, штити се интерес будућих корисника на подручју Плана и истовремено обезбеђују једнаки услови прикључења на саобраћајну и инфраструктурну мрежу.

Ефекти планираних решења имају за циљ подстицај реструктурирања и развој малих и средњих предузећа и предузетништва предузимањем мера за унапређење инфраструктурне и комуналне опремљености постојећих и планираних локација.

Заштитом и презентацијом културно-историјског наслеђа и његовим интегрисањем у туристичку понуду допринеће се промовисању и развоју туризма, традиционалног и модерног угоститељства, праћеног развојем сектора услуга (сувенири, гастронимска понуда).

Сеоско насеље **Горња Трнава** део је нишког спољњег руралног прстена чија изградња омогућава допуну садашње везе села са центром града, али и квалитетне попречне саобраћајне везе са суседним селима, при чему ће најзначајнију инвестицију представљати изградња нових недостајућих асфалтних деоница - реконструкцијом постојеће трасе оствариће се саобраћајни профил који ће поред кретања моторних возила омогућити и безбедно кретање пешака и бициклиста.

На основу датих елемената за планиране мреже и објекте за водоснабдевање биће омогућена реконструкција постојећег сеоског водовода и доградња разводне водоводне мреже.

Санација и проширење постојеће канализационе мреже изградњом канализације за Планом сагледана рубна насеља и њиховим прикључком на планирани колектор утицаће на смањење негативних утицаја постојећих загађивача на квалитет вода, чиме ће се побољшати квалитет површинских и подземних вода.

Интегрално управљање комуналним отпадом у виду затварања и санација дивљих депонија и сметлишта и рекултивације земљишта уз усмеравање на рециклажна дворишта на територији Општине.